

PROGRAMACIÓN DOCENTE DE **HISTORIA DA MÚSICA I**
 CONSERVATORIO SUPERIOR DE MÚSICA DA CORUÑA
 TÍTULO SUPERIOR DE MÚSICA (ENSINANZAS REGULADAS POLOS DECRETOS 163/2015 E 171/2016)

CURSO 2019-20

ACTUALIZADA EN MAIO 2020 A RAÍZ DA SUSPENSIÓN DA ACTIVIDADE DOCENTE PRESENCIAL, MOTIVADA POLA PANDEMIA DO COVID-19

1. IDENTIFICACIÓN E CONTEXTUALIZACIÓN											
DISCIPLINA: HISTORIA DA MÚSICA I											
ESPECIALIDADE:	Todas					ITINERARIOS:	Todos				
CARÁCTER:	Formación básica					TIPO DE CLASE:	Colectiva				
DEPARTAMENTO:	Musicoloxía					XEFE DE DPTO.:	Sergio Añón Lijó				
CURSOS	1º curso	2º curso	3º curso	4º curso		COORDINADOR/A DA DISCIPLINA:	José Crisanto Gándara Eiroa				
CUADRIMESTRES	I	II	III	IV	V	VI	VII	Horas de clase semanais:	2		
ECTS/CUAD.	3							Observacións:			
DOCENTE:	NOME E APELIDOS					EMAIL / TLF. /WEB			TITORÍA		
	José Crisanto Gándara Eiroa					xcgandara@edu.xunta.es			Luns e mércores, 13:30 – 14:00		

2. DESCRIPTOR E COMPETENCIAS	
DESCRITOR	Coñecemento dos movementos e tendencias fundamentais da historia da música occidental a partir da análise, audición e o comentario do texto literario e/ou musical, con atención aos aspectos estilísticos, históricos e expresivos da tradición musical e ao seu contexto cultural e social.
COÑECEMENTOS PREVIOS	Os requiridos na proba de acceso ao grao superior. Coñecementos básicos de xeografía, historia e historia da arte.
RELACIÓN CON OUTRAS DISCIPLINAS	A trama que conforman os contidos das disciplinas de formación básica constitúen esa base imprescindible que permite acadar unha comprensión completa do feito musical tanto no ámbito interpretativo, como no compositivo e no pedagóxico. No caso concreto da Historia da música, existe unha complementariedade obvia coas disciplinas de Historia dos instrumentos, Organoloxía, Música e culturas e Análise.
COMPETENCIAS TRANSVERSAIS:	T2, T3, T4, T8, T11, T16, T17.
COMPETENCIAS XERAIS:	X1, X4, X10, X11, X12, X14, X15, X16, X17, X18, X26.
COMPETENCIAS ESPECÍFICAS:	EC10, ED10, EI4, EP3.
Ver a lista e descrición de competencias nos decretos 163/2015 e 171/2016	

3. OBXECTIVOS	
DESCRICIÓN	COMPETENCIAS RELACIONADAS

Valorar a música como expresión xenuína e característica do ser humano tanto a nivel individual como no seu comportamento social.	T11, T16, T17. X10, X11, X12, X14, X15, X16, X17, X26. EP3.
Promover unha reflexión crítica sobre o coñecemento histórico, as súas potencialidades e os seus límites.	T8, T11, T16, T17. X10, X11, X12, X14, X15, X16, X17, X18, X26. EC10, ED10, EP3.
Recoñecer e contextualizar histórica e esteticamente cada estilo musical en función das súas características, fundamentalmente a través da audición e a análise.	T2, T4, T8, T17. X4, X10, X11, X12, X14, X15, X16, X17, X18, X26. EC10, ED10, E14, EP3.
Contextualizar a creación musical na sociedade na que aparece, e relacionala co resto de actividades artísticas contemporáneas.	T2, T4, T8, T17. X10, X11, X12, X14, X15, X16, X17, X18, X26. EC10, ED10, EP3.
Comprender a importancia das civilizacións antigas na herdanza cultural occidental.	T2, T3, T4, T8, T11, T16, T17. X1, X4, X10, X11, X12, X14, X15, X16, X17, X18, X26. EC10, ED10, E14, EP3.
Coñecer as principais características das sociedades europeas dos períodos medieval e renacentista e a súa influencia na creación musical de cada período.	T2, T3, T4, T8, T11, T16, T17. X1, X4, X10, X11, X12, X14, X15, X16, X17, X18, X26. EC10, ED10, E14, EP3.
Adquirir coñecementos xerais sobre os procesos de transmisión da música en xeral para aplicalos á música en Occidente en sentido particular.	T2, T3, T4, T8, T11, T16, T17. X1, X4, X10, X11, X12, X14, X15, X16, X17, X18, X26. EC10, ED10, EP3.
Comprender e valorar a interese artística e social da música medieval e renacentista e achegarse ás canles de investigación actuais sobre os conceptos musicais da época.	T1, T2, T4, T8, T11, T16, T17. X1, X4, X10, X11, X12, X14, X15, X16, X17, X18, X26. EC10, ED10, EP3.
Coñecer e entender as técnicas compositivas empregadas na música dos períodos medieval e renacentista como base da apreciación estética da mesma.	T2, T3, T4, T8, T11, T16, T17. X1, X4, X10, X11, X12, X14, X15, X16, X17, X18, X26. EC10, ED10, E14, EP3.
Ler, analizar e interpretar textos e fontes do Medievo e o Renacemento (non exclusivamente de carácter musical), para poñer a música destes períodos no seu contexto social e cultural.	T2, T3, T4, T8, T11, T16, T17. X1, X4, X10, X11, X12, X14, X15, X16, X17, X18, X26. EC10, ED10, EP3.

4. CONTIDOS E TEMPORALIZACIÓN		
TEMA	DESCRITOR SUBTEMAS	SESIÓN S
1. A música na Idade Antiga	1.1. Mesopotamia e Exipto. 1.2. Grecia e Roma: As orixes da teoría musical. Notación musical grega. A música como ideal educativo. A traxedia. Instrumentos romanos.	1
2. A monodia litúrxica na Idade Media	2.1. As primeiras liturxias cristiás: A herdanza do xudaísmo e as liturxias primitivas. 2.2. A formación e codificación do gregoriano e a súa evolución posterior: A liturxia romana: a misa e o oficio. A evolución da notación e o sistema modal. Características xerais do estilo musical. Tropos, secuencias e dramas litúrxicos.	2
3. A monodia profana na Baixa Idade Media	3.1. Xogres, goliardos e trovadores. Tipos e formas da poesía trobadoresca. 3.2. A difusión da monodia profana en Europa: as Cantigas.	2

4. As primeiras fontes polifónicas	4.1. Descricións teóricas e exemplos da polifonía primitiva. Tipos de organa. Estilo melismático e discanto: o <i>Codex Calixtinus</i> . 4.2. A Escola de Notre Dame: métrica e notación. O quadruplum e o conductus. Nacemento e evolución temperá do motete: o <i>Codex Montpellier</i> .	2
5. O século XIV	5.1. O <i>ars nova</i> : Philippe de Vitry. O motete isoritmico. A notación francesa no século XIV. Guillaume de Machaut. As formas fixas: <i>ballade, rondeau</i> e <i>virelai</i> . O <i>ars subtilior</i> . 5.2 O <i>Trecento</i> : Formas poético-musicais: o madrigal, a <i>caccia</i> e a <i>ballata</i> .	2
6. O século XV	6.1. O discanto inglés. A música en Borgoña na primeira metade do século XV. Johannes Ockeghem. 6.2. Josquin Desprez. Os inicios da imprenta musical e a impronta do humanismo. A música instrumental.	2
7. O século XVI (I): a música relixiosa	7.1. O auxe da Polifonía imitativa. A Reforma protestante. 7.2. O concilio de Trento e a Contrarreforma: Roma e Venecia. Inglaterra e España.	1
8. O século XVI (II): a música profana	8.1. España: cancioneiros e xéneros principais. Italia: a <i>frottola</i> e o madrigal. A <i>chanson</i> francesa, o <i>lied</i> alemán e o <i>ayre</i> inglés. 8.2. Características xerais da música instrumental no século XVI: a vihuela na PI.	2
Actividades complementarias e de repaso		2
TOTAL SESIÓNS:		16

5. METODOLOXÍA E PLANIFICACIÓN DOCENTE

TIPO DE ACTIVIDADE E DESCRICIÓN	HORAS PRESENCIAIS	HORAS NON PRESENCIAIS	TOTAL HORAS
Lectura guiada e comentario de fontes	8	0	8
Comentario de audicións	10	0	10
Exposicións individuais e preparación das mesmas	4	4	8
Estudio individual	0	50	50
Actividades complementarias	4	4	8
Probas de avaliación:			
Realización das probas	5	0	5
Revisión das probas	1	0	1
TOTAL HORAS:	32	58	90

6. AVALIACIÓN

6.1. CONVOCATORIA ORDINARIA

6.1.1. AVALIACIÓN ORDINARIA CON AVALIACIÓN CONTINUA

FERRAMENTAS DE AVALIACIÓN	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	COMPETENCIAS AVALIADAS	PONDERACIÓN
---------------------------	-------------------------	------------------------	-------------

<p>Probas de avaliación:</p> <p>Poderán incluír preguntas de diversa extensión e comentarios de fontes (audicións, partituras, imaxes ou textos).</p>	<ul style="list-style-type: none"> -Asimilación dos contidos. -Uso correcto dos conceptos e terminoloxía estudados. -Coñecemento e identificación do repertorio proposto e as súas características. -Capacidade de concreción e síntese. -Capacidade para relacionar ideas e conceptos. -Capacidade para relacionar contidos de forma diacrónica e sincrónica. -Claridade e orde na exposición das ideas. -Adecuación do rexistro lingüístico. -Corrección gramatical e ortográfica. 	<p>T2, T3, T8. X1, X4, X10, X11, X12, X14, X15, X16, X17, X18, X26.</p>	<p>70%</p>
<p>Actividades complementarias de avaliación:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Exercicios de pesca e emprego de información. -Recensións de lecturas ou audiovisuais. -Exposicións. -Comentarios ás lecturas base, traballos expostos e propostas de reflexión e debate. 	<ul style="list-style-type: none"> -Tódolos criterios anteriores. -Participación construtiva. -Capacidade para traballar en grupo. -Claridade e orde na exposición oral. -Emprego das TIC e adecuadas ferramentas comunicativas verbais e non verbais na exposición oral. -Axeitada referencia ás fontes empregadas. 	<p>T2, T3, T4, T8. X1, X4, X10, X11, X12, X14, X15, X16, X17, X18, X26.</p>	<p>30%</p>

OBSERVACIÓNS

- Os alumnos que superen as 4 faltas de asistencia permitidas perderán o dereito á avaliación continua (ver avaliación alternativa).
- Incorrer en plaxio (non facer a adecuada referencia ás fontes empregadas) nalgunha actividade ou o emprego de calquera fonte ou ferramenta non permitida nunha proba implica unha cualificación global de 0 na disciplina.
- Poderanse conceder matriculas de honra ao 5% do alumnado coas mellores cualificacións, sempre que acaden como mínimo un 9.

6.1.2. AVALIACIÓN ALTERNATIVA (PERDA DA AVALIACIÓN CONTINUA) (Alumnos que superen as 4 faltas por cuadrimestre establecidas no centro polo consello escolar)

FERRAMENTAS DE AVALIACIÓN	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	COMPETENCIAS AVALIADAS	PONDERACIÓN
<p>Probas de avaliación:</p> <p>Poderán incluír preguntas de diversa extensión e comentarios de fontes (audicións, imaxes, partituras ou textos).</p>	<ul style="list-style-type: none"> -Asimilación dos contidos. -Uso correcto dos conceptos e terminoloxía estudados. -Coñecemento e identificación do repertorio proposto e as súas características. -Capacidade de concreción e síntese. -Capacidade para relacionar ideas e conceptos. -Capacidade para relacionar contidos de forma diacrónica e sincrónica. -Claridade e orde na exposición das ideas. -Adecuación do rexistro lingüístico. -Corrección gramatical e ortográfica. 	<p>T2, T3, T8. X1, X4, X10, X11, X12, X14, X15, X16, X17, X18, X26.</p>	<p>100%</p>

OBSERVACIÓNS

- Os alumnos que superen as 4 faltas de asistencia permitidas terán dereito a se presentar a un exame final na data fixada polo centro dentro do calendario de exames da convocatoria ordinaria (xaneiro). Neste exame non se terán en conta posibles reducións de materia ou calquera outra consideración feita durante as clases.
- O emprego de calquera fonte ou ferramenta non permitida no exame implica unha cualificación global de 0 na disciplina.

6.1.3. ADIANTO DE CONVOCATORIA

Nos casos contemplados a tal efecto e se a directiva do centro así o entende os alumnos poderán adiantar a convocatoria ordinaria a finais de novembro, o que implica a súa avaliación segundo o procedemento de avaliación alternativa arriba exposto. A data do exame será fixado e comunicado ao alumno unha vez aprobada a súa solicitude.

6.2. CONVOCATORIA EXTRAORDINARIA

Os alumnos que non superen a convocatoria ordinaria contan cunha convocatoria extraordinaria que o centro fixará dentro da primeira semana do calendario de exames (terceira semana de xuño). A súa avaliación seguirá o procedemento de avaliación alternativa arriba exposto.

Debido á imposibilidade de realizar probas de xeito presencial, motivada polo peche do centro con motivo da pandemia do COVID-19, a avaliación extraordinaria rexirase polas seguintes probas:

Entrega de catro ensaios, con formato, criterios de edición e contidos propostos polo profesor a partir dos contidos da programación. O documento explicativo coas directrices a desenvolver para cada un destes ensaios deberá solicitarse por correo electrónico a xcgandara@edu.xunta.es. O cálculo da nota final sairá da media aritmética da puntuación obtida nos ensaios a razón dun 25% cada un deles. A data límite para a entrega dos ensaios será o venres 19 de xuño ás 23:59.

7. ALUMNADO CON NECESIDADES EDUCATIVAS ESPECIAIS

DESCRICIÓN	CRITERIOS E PAUTAS
Dificultades graves de visión	Reserva de asento na primeira fila, escritura ampla no encerado, deletreado de termos, especial atención para a resolución de dúbidas e posible adaptación das actividades de avaliación de ser preciso.

8. BIBLIOGRAFÍA, MATERIAIS E DOCUMENTOS

TEXTO BASE

Burkholder, J. Peter, Donald J. Grout e Claude V. Palisca. *Historia de la música occidental*. 9.ª ed. Madrid: Alianza, 2019.

OUTROS

Atlas, Allan W. *Antología de la música del Renacimiento*. Madrid: Akal, 2002.

———. *La música del Renacimiento: La música en la Europa occidental, 1400-1600*. Madrid: Akal, 2009.

Burkholder, J. Peter, e Claude V. Palisca. *Norton Anthology of Western Music*. 5.ª ed. Nova Iorque: Norton, 2006.

Cook, Nicholas. *Music as creative practice*. Oxford: OUP, 2018.

Gómez Muntané, Maricarmen, ed. *Historia de la música en España e Hispanoamérica*, vol. 1, *De los orígenes hasta c. 1470*. Madrid: Fondo de Cultura Económica, 2009.

———, ed. *Historia de la música en España e Hispanoamérica*, vol. 2, *De los Reyes Católicos a Felipe II*. Madrid: Fondo de Cultura Económica, 2012.

———. *La música medieval en España*. Kassel: Reichenberger, 2001.

Hoppin, Richard H. *Antología de la música medieval*. Madrid: Akal, 2002.

Hoppin, Richard H. *La música medieval*. 2.ª ed. Madrid: Akal, 2000.

Lawson, Colin, e Robin Stowell, eds. *The Cambridge History of Musical Performance*. Cambridge: Cambridge University Press, 2012.

Strunk, W. Oliver, e Leo Treitler, eds. *Source Readings in Music History*. Nova Iorque: Norton, 1998.

RECURSOS MATERIAIS

-Ordenador con conexión a internet, canón de vídeo e encerado electrónico para a proxección dos contidos audiovisuais.

-Reprodutor multi-formato.

-Fondos bibliográficos básicos para a consulta na aula: dicionarios e manuais de referencia.

-Material didáctico: gravacións, partituras, recursos audiovisuais...